

ALGEBRA ÉS ALKALMAZÁSAI VIZSGA

Minden feladat teljes megoldása 5+5 pontot ér. Az elégségeshez legalább 20 pont elérése szükséges a vizsgán, függetlenül a gyakorlaton szerzett pontszámtól. A feladatokra adott válaszaiban minden állítását indokolja.

1.

- (i) Mondja ki és bizonyítsa a spektráltételt unitér terekre.
- (ii) Van-e olyan diagonális komplex mátrix, amely hasonló a következő mátrixhoz

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}?$$

Ha van, akkor adjon meg egyet.

2.

- (i) Mondja ki a főideálgűrű feletti végesen generált szabad modulusok részmodulusainak generátorrendszerére vonatkozó tételt.
- (ii) Tekintsük $\mathbb{Z}^3$ szabad $\mathbb{Z}$ -modulust és a

$$\{(1, 2, 3), (-1, 0, 3), (2, 2, 0)\}$$

által generált H részmodulusát. Adja meg $\mathbb{Z}^3/H$ faktormodulust izomorfia erejéig ciklikus $\mathbb{Z}$ -modulusok szorzataként.

3.

- (i) Definiálja a Jordan-blokk fogalmát.
- (ii) Legyen V egy 4-dimenziós $\mathbb{R}$ feletti vektortér és legyen φ egy V -n értelmezett lineáris transzformáció, melynek minimálpolinomja $(x - 2)^4$. Legyen u olyan eleme V -nek, melynek rendje $(x - 2)^4$ a φ -hez tartozó V -n a szokásos módon értelmezett $\mathbb{R}[x]$ -modulusban. Adja meg φ Jordan-mátrixát. Adjon meg V -nek olyan bázisát u és φ segítségével, melyben φ -mátrixa a megadott Jordan-mátrix.

4.

- (i) Mondja ki és bizonyítsa a véges testek létezésére vonatkozó tételt.
- (ii) Mely ismert csoporttal izomorf $\mathbf{GF}(7^{12})$ automorfizmus csoportja, és hány részteste van $\mathbf{GF}(7^{12})$ testnek?

5.

- (i) Definiálja a BCH-kódokat.
- (ii) Legalább mekkora a definiált kód minimális súlya, és mely tétel alapján?

A kurzus értékelése, ponthatárok:

Feltéve, hogy a vizsgán elért pontszám legalább 20:

2: 40-52

3: 53-64

4: 65-79

5: 80-100